

СЕКЦІЯ 5
ІННОВАЦІЇ У ГЛОБАЛЬНІЙ БІРЖОВІЙ СФЕРІ
ТА БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 336.7

Демборинська Вікторія
студентка групи ПФМ-51
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Тернопіль, Україна
Науковий керівник: Зарічна Надія
кандидат економічних наук
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Тернопіль, Україна

Viktoriia Demborynska
Student of the ПФМ-51
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine
Nadiia Zarichna
PhD (Economics)
Associate Professor of Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ
БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ
PROSPECTS OF THE DEVELOPMENT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE
TECHNOLOGIES IN THE SPHERE OF BANKING

Незважаючи на економічні та політичні обставини, в яких перебуває Україна внаслідок російського вторгнення, національна банківська система продовжує безперервно функціонувати застосовуючи інноваційні інструменти пов'язані з максимальною цифровою трансформацією банківських послуг, їх диджиталізацією. Це, у свою чергу, відкриває нові можливості дистанційної роботи з клієнтами та збереження високого рівня обслуговування споживачів банківських послуг. Тому актуальним на сьогодні є дослідження перспектив застосування технологій штучного інтелекту (ШІ) у сфері банківських послуг.

Вже сьогодні штучний інтелект пропонує широкі можливості в економічній сфері, якими слід скористатися задля забезпечення фінансового розвитку. До них відносяться використання ШІ в системі управління персоналом, впровадження роботизованих співробітників для роботи з клієнтами. Доволі ефективними виявилися інтелектуальні помічники та чат-боти, які виконують функції цілодобової інформаційної підтримки клієнтів. Це стосується фінансової діяльності банків, реалізації послуг страхових компаній та ін. О. Стацук та Р. Мартинюк відзначили, що специфіка формування нової системи банківського обслуговування, пов'язаної із застосуванням технологій ШІ дозволяє банкам суттєво економити на утриманні окремих відділень та скорочувати кадровий склад банків. Проте перехід до цифрового банкінгу потребує високого рівня забезпечення інформаційної безпеки клієнтів, у зв'язку з тим, що значна кількість банківських операції проводиться через мережу, що підвищує рівень їх потенційної вразливості до вчинення недоброчесних дій [1].

Fares O.H., Butt I. та Lee, S.H. провели систематичний огляд наукової літератури про ШІ у банківській сфері й запропонували її класифікацію за трьома ключовими сферами дослідження: стратегія, процеси та споживачі. Така систематизація джерел інформації про технології ШІ, на думку авторів, сприятиме подоланню розриву між академічними

дослідженнями та галузевими знаннями та сприятиме формуванню структури банківських послуг штучного інтелекту [2].

На сьогодні розроблений робочий варіант Стратегії розвитку штучного інтелекту в Україні на 2022–2030 рр., де в жодному розділі не згадується застосування та розвиток технологій ШІ у банківській сфері, на нашу думку, це є помилковим рішенням і потребує негайного уточнення. Серед перспектив подальшого впровадження технологій ШІ в Україні необхідно звернути увагу на Aladdin Platform – розробку міжнародної інвестиційної компанії BlackRock. Відповідна ризик система на основі технологій ШІ може принести користь економіці України саме для її реабілітації та відновлення після припинення дії правового режиму воєнного стану [3].

Підсумовуючи вище викладене, слід відзначити наступне:

- штучний інтелект є важливим елементом цифровізації економіки;
- ШІ допомагає банкам відповідати сучасним стандартам та вимогам клієнтів, пропонуючи інтелектуальні сервісні й інноваційні рішення; бути конкурентоспроможними;
- впровадження цифрових технологій дає змогу створювати нові банківські продукти та послуги мінімізуючи експлуатаційні витрати і ризики;
- у фінансовому секторі ШІ вирішує одночасно кілька проблем: для користувачів – поліпшення сервісу, а для банківських установ – збільшення клієнтської бази, зниження витрат і оптимізація бізнес-процесів.

Отже, штучний інтелект сьогодні став інновацією, яка формує майбутнє фінансових послуг, в тому числі і банківських. Провівши огляд наукової літератури щодо майбутнього банківської сфери, можна з легкістю помітити, що всі, як один визначають використання технологій на базі штучного інтелекту, як один з головних векторів розвитку даної сфери. До 2030 року штучний інтелект збереже банківській сфері понад 1 трильйон дол США, вирішуючи традиційні банківські проблеми, – зазначає Autonomous Research, аналітична компанія, яка досліджує галузь фінансових послуг в Європі, США та Китаї. Також, слід відзначити, що серед основних напрямків застосування ШІ у банкінгу є запобігання шахрайству та персоналізація послуг, зокрема кібербезпека.

Перелік використаних джерел:

1. Стащук О.В., Мартинюк Р. (2021). Специфіка застосування когнітивних технологій та штучного інтелекту в сучасній банківській діяльності. Економічний форум, 1(3), С. 134–138. URL: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-3-19>
1. Fares, O.H., Butt, I. & Lee, S.H. (2022) Utilization of artificial intelligence in the banking sector: a systematic literature review. J Financ Serv Mark. URL: <https://doi.org/10.1057/s41264-022-00176-7>
2. Ключко О., Шморгун Я. (2023). Стан та перспективи розвитку технологій штучного інтелекту у сфері банківської діяльності в Україні. Юридичний науковий електронний журнал, 4, С. 482–486. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-4/117>